

OBČINA STARŠE

Avtorica: Anja Kelc

Mentor: Marjan Malek

Turistično društvo Starše

April 2021

KAZALO

1 Uvod	1
2 Časovnica	2
3 Opis poti	4
3.1 Občina Starše.....	4
3.2 Cerkev Sv. Janeza Krstnika.....	5
3.3 Osnovna šola Starše.....	6
3.4 Potomka stare trte.....	7
3.5 Kmetija Pal in razstava starih traktorjev	7
3.6 Predstavitev Zlatoličja in projekta »Zlata Drava«.....	7
3.7 Kmetija Golob	8
3.8 HE Zlatoličje	8
3.9 Cerkev Sv. Uršule v Prepoljah	10
3.10 Cerkev Sv. Marjete na Dravskem polju	10
3.11 Kmetija Selinšek.....	11
4 Cena	12
5 Dodatna ponudba	13
6 Viri	14

PRILOGE

1 Uvod

V današnjem vodenju vam bom predstavila mojo domačo občino Starše. Občina Starše leži v severovzhodnem delu Slovenije, v osrednjem delu Dravskega polja, mnogim še nerazkrit delček lepote naše prelepe države Slovenije. Danes vas bom popeljala po občini in vam razkrila njeno bogato zgodovinsko in kulturno dediščino. Vodenje je primerno za skupine do 30 oseb vseh starosti, ki jih zanima odkrivanje manj znanih krajev in si želijo ogledati ter spoznati občino Starše. Z udeleženci vodenja se bomo dobili na vaškem središču v osrednji vasi Starše, ki se nahaja ob glavni cesti Maribor – Ptuj, zraven osnovne šole Starše, cerkve Svetega Janeza Krstnika in je dostopno z osebnim prevozom, z velikim parkirnim prostorom pred osnovno šolo.

Na današnjem vodenju vas bom popeljala po občini Starše, v katerem si bomo ogledali najpomembnejše zgodovinske in kulturne znamenitosti, kmetije in točke, s tem pa vas bom približala z vsakodnevnim življenjem domačinov. Po uvodni predstavitvi občine, njenega delovanja, gospodarsko-kmetijske dejavnosti in kulturnih prireditev, se bomo sprehodili do cerkve Sv. Janeza Krstnika in si jo ogledali. Nato se premaknemo do osnovne šole Starše, kjer predstavim začetke šolstva, ki segajo v drugo polovico 18. stoletja, v čas šolskih reform Marije Terezije. Z skupino se premaknemo do potomke stare trte z imenom »La Brajde«. Predstavijo se dogodki, kateri se navezujejo na le-to (rez trte, postavitve klopota, martinovanje). Sledi še predstavitev občinskega središča s stavbo občine. Z avtobusom se popeljemo do vasi Zlatoličje, natančneje do kmetije Pal, kjer si ogledamo razstavo starih traktorjev. Premaknemo se do struge reke Drave, kjer se na kratko opiše pomembnost reke Drave, povem pa tudi izvor imena vasi Zlatoličje in predstavim tudi novo dejavnost v nastajanju »Zlata Drava«. Pot nadaljujemo do kmetije Golob v Zlatoličju, kjer poskusimo domače suho mesne izdelke, z možnostjo nakupa. Odpeljemo se do HE Zlatoličje, kjer si elektrarno поближе ogledamo in spoznamo. Z avtobusom nadaljujemo pot v Prepolje do vaškega središča, kjer sledi ogled cerkve Sv. Uršule iz leta 1610 in njene baročne notranjosti. Z avtobusom tako našo pot nadaljujemo skozi Trniče do Marjete na Dr. polju, ustavimo se pri podružnici cerkve Sv. Marjete na Dravskem polju. Po ogledu se z avtobusom vračamo po gozdni poti preko kanala reke Drave v Loko, skozi Rošnjo, nazaj v Starše do kmetije Selinšek, kjer nam je predstavljena izdelava mlečnih izdelkov. Našo pot zaključimo v gostili Beno v Staršah, kjer nas čaka kosilo.

2 Časovnica

Zbor v vaškem središču v Staršah ob 9.00 uri.

- Uvod in predstavitev občine, dejavnosti in dogodkov (8 minut)

1 minuta hoje

- predstavitev in ogled cerkve Šv. Janeza Krstnika (15 minut)

1 minuta hoje

- ogled osnovne šole Starše (3 minute)

1 minuta hoje

- potomka stare trte (6 minut)

Vožnja z avtobusom do Zlatoličja; kmetija Pal (7 minut)

- ogled kmetije Pal in razstave starih traktorjev (30 minut)
- predstavitev imena Zlatoličje in dejavnosti »Zlata Drava« (5 minut)

Vožnja z avtobusom do kmetije Golob (2 minuti)

- ogled kmetije Golob, degustacija suho mesnih izdelkov in nakup (30 minut), čas za WC.

Vožnja z avtobusom do HE Zlatoličje (5min)

- Ogled He Zlatoličje (30 minut)

Vožnja z avtobusom do cerkve Sv. Uršule v Prepoljah (5 minut)

- ogled cerkve Sv. Uršule (15 minut)

Vožnja z avtobusom do podružnice cerkve Sv. Marjete na Dr. polju (5 minut)

- ogled cerkve Sv. Marjete (10 minut)

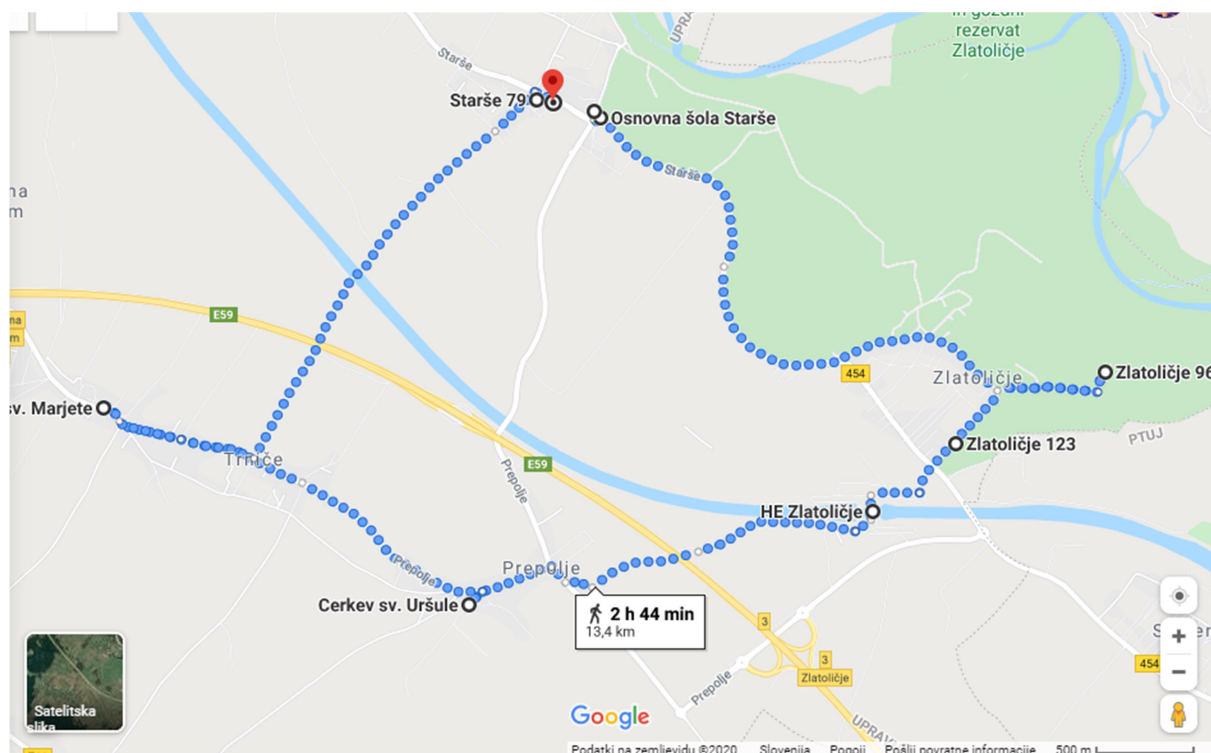
Vožnja po gozdni poti do kmetije Selinšek (10 minut)

- ogled kmetije Selinšek (15 minut)

Vožnja do gostilne Beno (2 minuti)

Celoten ogled traja 3 ure, sledi še kosilo v gostilni Beno.

Slika 1: Načrt poti ogleda na zemljevidu

Vir: Google Zemljevid

3 Opis poti

3.1 Občina Starše

Občina Starše leži v vzhodnem delu Dravskega polja. Območje zahodnega in osrednjega dela občine leži na sistemu kvartarnih dravskih teras, medtem ko vzhodni del leži na nizki aluvialni ravnici ob reki Dravi. Občino Starše sestavljajo naselja Brunšvik, Loka, Marjeta na Dravskem polju, Prepolje, Rošnja, Starše, Trniče in Zlatoličje. Občina Starše je bogata s kulturno in zgodovinsko dediščino, kar dokazujejo številne lepo ohranjene cerkve, kapele, grobnice in sakralni spomeniki.

V občini je ena osnovna šola (devetletka), več o njej bomo povedali v nadaljevanju, ima podružnično šolo v Marjeti na Dravskem polju. V sklopu vzgojno-izobraževalnega zavoda OŠ Starše pa deluje tudi pet oddelkov vrta, trije v enoti Najdihojca Starše in dva v enoti Pikapolonica Marjeta. Občina Starše praznuje občinski praznik 31. maja. Na ta dan so se leta 1677 kmetje v Staršah uprli grofu Juriju Gunterju Herbersteinu, ki si je lastil vse lovske in ribolovne pravice ter jim delal škodo na poljih. Občina Starše je uvrščena med podeželske občine, kjer prevladujeta kmetijstvo in obrt. Kmetijstvo je ena pglavitnih gospodarskih dejavnosti, vendar se s kmetijstvom ukvarja od 15 do 20 družin. Veliko več je tistih, ki zraven svojih služb obdelujejo še manjša posestva. K spremenjeni strukturi prebivalstva občine Starše so vplivali številni dejavniki, bližina Maribora in Ptuja sta omogočala zaposlovanje prebivalstva v sekundarnem sektorju. To je seveda dodatno vplivalo da se je delež kmečkega prebivalstva zmanjšal.

Dobršen del občine Starše zavzemajo gozdovi. Leta 1992 so ustanovili Krajinski park Drava, dobršen del parka se zajeda v občino Starše. Oblikujejo ga velika slikovitost, pestrost obvodnih biotopov, življenjskih prostorov številnih živalskih in rastlinskih vrst. V občini Starše delujejo kulturna društva, ki skupaj z osnovno šolo predstavljajo nosilce kulturne dejavnosti. Z dejavnostmi, s katerimi se ukvarjajo, segajo širom Slovenije in tudi v tujino. Gojijo zborovsko petje, folklorno dejavnost, ljudske pesmi in običaje pa tudi dramsko dejavnost. Kulturna in ostala društva sodelujejo na tradicionalni prireditvi Pozdrav jeseni, ki vsakoletno v občino privabi veliko obiskovalcev. Pomembna so srečanja starejših občanov. Zelo aktivna so tudi športna in gasilska društva.

Leta 1996 je občinski svet občine Starše sprejel odlok o grbu in zastavi občine. Grb občine je upodobljen na ščitu poznogotskega stila. Na zelenem polju je pet zlatih klasov, povezanih s srebrnim trakom. Iz dna ščita v modro polje raste zlato mlinsko kolo. Zastava je zelena in

rumena z rumenim žitnim klasjem. Trenutno se nahajamo v vaškem središču Starše, kjer se odvija tudi večina občinskih prireditev, od kulturnih, do športnih, zelo ponosni pa smo na že omenjen tradicionalni Pozdrav jeseni, ki poteka v septembru. Vsakoletno se dogodka udeleži več 1500 ljudi, na njem pa se predstavi s poskušino domačih jedi in napitkov tudi čez 40 razstavljalcev. Pohvalimo se lahko še z veliko uspešnimi dogodki kot naprimer: Šparglijada, Bučijada, Ženski tek v Prepoljah,... Počasi se premaknemo iz vaškega središča do cerkve svetega Janeza Krstnika.

3.2 Cerkev Sv. Janeza Krstnika

Kraj Št. Janž, ki je hkrati središče župnije, z okolico je moral biti naseljen že v rimski dobi. Ob sedanji dravski strugi, ki je danes nižje kot nekoč, so bili odkriti ostanki rimskega templja, posvečenega bogu Mitri in drugi predmeti iz antične dobe. Kamne in stebre, ostanke nekdanjega templja so kmetje uporabljali kot gradbeni material pri zidavi svojih stavb, le en izmed stebrov je bil spremenjen v nagrobni spomenik in še danes stoji ob cerkvi. Dokaz, da je na tem mestu oziroma v bližini obstajala rimska naselbina, je tudi grobišče oziroma gomila pod kapelico v Loki, ki je bila odkrita leta 1893. Vsi najdeni predmeti so bili preneseni v državni muzej v Gradec. V bližnjem gozdu je bila odkrita tudi zidana antična grobnica in v bližini je potekal še rimski vodovod Fram - Petovio.

Po teh kratkih utrinkih, ki pričajo o rimskem življenju v tukajšnjih krajih, najdemo naslednje sledi šele v obdobju visokega oz. Poznega srednjega veka. V cerkvenem pogledu je Št. Janž spadal pod pražupnijo oz. Nad-župnijo Hoče. Ignac Orožen omenja, da se cerkev svetega Janeza Krstnika prvič omenja v vizitacijskem poročilu iz leta 1567 kot podružnica cerkve svetega Jurija v Hočah. Časa, kdaj je bila prvotna cerkvica ali kapela zgrajena, ne moremo natančno ugotoviti. Iz kronograma, najdenega na marmornati plošči, bi bilo moč sklepati da je bila prvotna cerkvica ali kapela pozidana že leta 1277. Glede na kroniko je bila prvotna cerkev leta 1680 prezidana in povečana, sto let kasneje pa jo je dal Hočki nadžupnik Jožef Gutsmandl restavrirati in jo dve leti za tem tudi blagoslovil.

Prvotna cerkvica oziroma kapela, četudi večkrat prezidana in povečana nikakor ni zadostovala potrebam novega vikariata in kasneje župnije, tako je bila čez leta večkrat prezidana in povečana. Prvotno je cerkev imela tri oltarje, kasneje pet, v najnovejšem času pa samo enega. S cerkvijo je bil dograjen tudi stolp, toda moral je biti zgrajen samo zasilno, kajti leta 1861 so ga od višine cerkvenega stropa dali ponovno zgraditi. Vitek stolp lepo izstopa iz širne ravnine

Dravskega polja. Cerkev in stolp sta zidana iz rezanega peščenega kamna. Leta 1922 je cerkev ponovno na novo poslikal slikar Simon Fras iz Slivnice, iz tega leta je dal župnik Alojzij Sagaj popolnoma prenoviti glavni oltar, postavil je tudi obhajilno mizico. Kip Janeza Krstnika je nadpovprečno delo kiparja Ivana Sojča, popolnoma prenovljena pa sta bila stranska kipa Zaharije in Elizabete. V cerkvi je tudi križev pot iz leta 1820, ki ga je izdelal slikar Schiffer. Pot nadaljujemo preko ceste do Osnovne šole Starše.

3.3 Osnovna šola Starše

Začetki šolstva na Slovenskem segajo v drugo polovico 18. stoletja, čas šolskih reform Marije Terezije, ki je ukazala, da je treba prebivalstvu dati osnove branja, pisanja in računanja. V Starše so ob nedeljah prihajali duhovniki iz Hoč, da so tukaj maševali in poučevali verouk. Redne šole do leta 1808, ko je bila na parceli št. 12 zgrajena posebna stavba za šolske namene, ni bilo. Da je bila zgradba postavljena tega leta, je dokazovala vdolbena letnica na lesenem podboju hišnih vrat in poročilo župnije v Hočah, katere podružnica je vila cerkev v Staršah z dne 14.10.1806. V njem je župnija zahtevala ustanovitev šole v Staršah za vasi Prepolje, Marjeta Loka, Rošnja, Starše, Zlatoličje ter zanjo določila prostor pri cerkvi. V stavbi je bil na zahodni strani določen prostor za šolo, ostali prostori pa so bili namenjeni stanovanju učitelja, ki je opravljal tudi delo mežnarja in organista. Učilnica je merila samo 18m², zato je vanjo bilo mogoče postaviti samo nekaj klopi, kar pa ni zadostovalo za 35 prijavljenih dečkov in 31 deklic.

Leta 1818 je bila jugozahodno od cerkve postavljena nova šolska zgradba z eno učilnico, veliko vežo in dvema straniščema. Ta šola je 1863 pogorela, zaradi česar je postalo nujno zgraditi novo šolo. Temelj današnje šolske zgradbe je bil postavljen 5. julija 1877, torej pred 143 leti. Septembra istega leta je bila tudi dograjena. Pouk v novi stavbi se je pričel s šolskim letom 1877/1878, šola je istočasno postala dvorazredna. Kmalu nato sta vasi Marjeta in Trniče dobili svojo šolo, vendar je kljub emu število otrok tukaj naraščalo, zato je bila potrebna nadzidava šolskega poslopja.

Od tukaj naprej se je šola velikokrat preoblikovala z namenom večanja, da bi zadostovala za vse šoloobvezne otroke občine. Podobo, ki jo vidimo danes z prizidkom telovadnice oziroma večnamenske dvorane smo dobili leta 2006. Od tam se premaknemo do potomke stare trte, ki raste ob osnovni šoli.

3.4 Potomka stare trte

Leta 2012 je mestna občina Maribor občini Starše podarila cepič potomke stoletne žametne črnine, takrat so se v občini odločili pridelovati svoj kvinton, potomko pa poimenovali La brajde. Tako se vsakoletno odvija več dogodkov okoli vinske trte, leto začnemo z rezom trte, ki ga izvaja občinski viničar z viničarsko skupino in občinsko vinsko kraljico, vsak izmed občanov lahko dobi cepič potomke. V avgustu se izvede postavitvev klopotca, jeseni pa trgatav in martinovanje. Kot sem že omenila ima občina svojega občinskega viničarja, ki skrbi za trto čez vso leto. Od leta 2012 do danes je ta dela opravljal občinski viničar Janez Ekart, ki pa letos predaja svoj naziv Cvetku Perneku. Leta 2016 je občina Starše prvič okronala tudi prvo občinsko vinsko kraljico. Vinske kraljice se menjajo na vsaki dve leti, tako da z letošnjim letom kronamo že tretjo občinsko vinsko kraljico. Tukaj se vkrcamo na avtobus in pot nadaljujemo do Zlatoličja, natančneje do kmetije Pal.

3.5 Kmetija Pal in razstava starih traktorjev

Kmetija se nahaja že skoraj ob reki Dravi v kraju Zlatoličje, z avtobusom se odpeljemo do kmetije Pal. Včasih je bilo slišati daleč naokrog spev mlinskega kolesa, ki pa je že nekaj let nazaj onemel, a tradicija na kmetiji Pal še vedno živi.

Na idilični lokaciji sredi polj se še zmeraj cedijo olja iz domače pridelave. Poleg klasičnega bučnega in sončničnega olja vam gospodarica Ana postreže tudi z zdravilnim konopljenim oljem, ob dobri letini celo z orehovim oljem ali z izvrstnim bučnim oljem s praženo čebulo, ki bo vašim jedem pričaralo nov okus.

Namesto mlinskega kolesa lahko na kmetiji danes slišite ropot zbirke traktorjev, ki se iz leta v leto širi. Gospod Marjan vas bo z velikim veseljem popeljal skozi zgodovino kmetije in vam razkazal traktorje – od najstarejšega in najmlajšega do najnovejšega in največjega. Sledi ogled zbirke traktorjev in degustacija ter nakup domačega olja.

3.6 Predstavitev Zlatoličja in projekta »Zlata Drava«

Reka Drava, ki izvira na Toblaškem polju v Južni Tirolski v Italiji in nato teče po Avstriji, pri Dravogradu priteče v Slovenijo. Njeno porečje pokriva šestino ozemlja Slovenije in je tako po površini porečja za Savo druga največja reka v Sloveniji. Po celotnem toku v Sloveniji je izkoriščena za pridobivanje električne energije. Drava pri nas ni pomembna samo zaradi

elektrarne in življenja ter narave ob njej, temveč je tudi ena izmed dveh rek v Sloveniji, ki je zlatonosna.

Življenje ob Dravi je bilo v tem času povezano z izpiranjem zlata. V tistih časih so najprej tujci, zlasti Italijani in kasneje udi domačini, plavili zlato v dravski strugi. Povezavo dokazuje tudi ime vasi Zlatoličje. Izpiranje zlata iz dravske struge je postalo sčasoma nedonosen posel, zato so ljudje to dejavnost opustili, ostala pa so imena kot priče tistih časov. V občini si želimo zgodovino ohraniti in na ta način je nastal predlog, da bi zlatokopstvo razvili kot dejavnost za obiskovalce občine, tako bi lahko vsak od vas dobil možnost preskusiti v izpiranju zlata in si prislužiti luskico le-tega. Pot nadaljujemo do Kmetije Golob.

3.7 Kmetija Golob

»Kmetija od leta 1864 – več kot 150 let«, po domače »Pri Luketovih« vas pogostijo z domačimi suhomesnimi dobrotami, ki jih pripravljajo po starih receptih, na tradicionalni način. Po predhodnem dogovoru na kmetiji pogostijo skupine obiskovalcev Dravskega polja ali Ptujskega polja. V njihovih prostorih lahko izvedejo za 30 obiskovalcev krajše seminarje ali predstavitev.

Kmetija Golob se nahaja v vasi Zlatoličje, z AC po lokalni poti za smer Maribor, v prvem križišču ko prečkamo most kanala reke Drave, zavijemo desno in pri oglaševalni tabli zavijemo na dvorišče kmetije. Kmetija postaja vse bolj izletniška turistična kmetija, na kateri spoznavate okolje, interni park in pa veliko izbiro jedi kot so, domače suhomesnate izdelke, domači narezek z domačim kruhom, lahko pa tudi jedi na žlico.

3.8 HE Zlatoličje

Sodoben način življenja in želja po večjem bivanjskem udobju prispevata k nenehnemu porastu porabe električne energije. Dravske elektrarne Maribor so družba, ki proizvede 80 odstotkov električne energije v Sloveniji iz obnovljenih virov, in sicer z izkoriščanjem vodnega potenciala reke Drave.

Izgradnja Hidroelektrarne Zlatoličje, največje in prve kanalske hidroelektrarne v Sloveniji, je pred štirimi desetletji predstavljala velik in močan poseg v naravno okolje. Načrtovana in grajena je bila v času, ko so potrebe po električni energiji v Sloveniji hitro rastle. Gradnja hidroelektrarne z delovnim imenom Hidroelektrarna Srednja Drava 1 se je pričela jeseni leta

1964. Skladno z planom bi morala pričeti obratovati tri leta po zagotovitvi potrebnih finančnih sredstev, a so težave s financiranjem gradnje občutno poslabšale. Največje težave so povzročale velike podražitve, ki so nastale po pričetku gospodarske reforme. Do jeseni leta 1968 je bil zgrajen dovodni kanal in zmontirana prva turbina, 13. oktobra tega leta so že preusmerili Dravo v dovodni kanal, nekaj dni kasneje pa je pričel poskusno obratovati prvi agregat, drugi agregat je bil zmontiran do aprila leta 1969, slavnostna otvoritev pa je bila 27. aprila, objekt je slavnostno odprl tedanji predsednik SFRJ Josip Broz Tito. Elektrarno sestavljajo naslednji objekti:

- jez v Melju, ki zajezuje reko Dravo, ima šest pretočnih polj z razpetino 17m, ki jih zapirajo segmentne zapornice.

- akumulacijsko jezero, imenovano Mariborsko jezero, je dolgo 6,5 kilometra, vsebuje pa 4,5 milijona kubičnih metrov vode, sega do HE Mariborski otok in se torej v celoti nahaja na območju mesta Maribor.

- Dovodni kanal je dolg 17,2km, trapezaste oblike, delno vkopan, večinoma pa v nasipu in dovaja k strojnici vodo. Na dnu in na notranjih pobočjih je obložen z vodo-tesno betonsko oblogo.

- na začetku kanala je zgrajen prelivni zid v strugo Drave, ki preprečuje nevarni porast vodne gladine.

- Strojnica v Zlatoličju je železobetonska zgradba, v kateri sta dva agregata s Kaplanovo turbino in generatorjem na pokončni osi.

- odvodni kanal je dolg 6,2 km ter vrača izkoriščeno vodo v Dravo tik nad Ptujem. Je trapezne oblike in globoko vkopan v peščeni gramozni nizki svet ob Dravi.

Po več desetletjih neprekinjenega obratovanja so se pričeli kazati znaki izrabljenosti naprav, zato so v Dravskih elektrarnah v okviru programa prenove hidroelektrarn načrtovali tudi prenovo HE Zlatoličje. Prenova se je pričela 2006, končana pa leta 2010.

Varnost obratovanja elektrarn na Dravi je ena najpomembnejših strateških usmeritev upravljavca elektrarn. Dravske elektrarne so izkoristile prenovo HE Zlatoličje tudi, za izvedbo določenih čistilnih del, ki povečujejo zanesljivost in varnost obratovanje te elektrarne. Pozornost je nenehno namenjena tudi za skrb za čistejšo Dravo. Na leto tako iz te čudovite reke odstranijo tudi do 10.000m³ plavaj in odpadkov organskega in anorganskega izvora ter

jih skrbno odlagajo na deponijo. Z avtobusom se odpeljemo v Prepolje, do vaškega središča, kjer si ogledamo cerkev Sv. Uršule.

3.9 Cerkev Sv. Uršule v Prepoljah

Cerkev je bula zidana leta 1610, stoji na lepi travnati vzpetini v centru vasi Prepolje. Dolga je 22 metrov, široka 8, visoka pa 7 metrov, krasi jo baročna oprema. Med cerkveno opremo oziroma opravo je treba omeniti tudi umetniške rezbarije glavnega oltarja iz začetka 18. stoletja ter dve reliefni tabli, ki sta zdaj v Ljubljani. Pri gradnji cerkve so sodelovale bodisi klarise iz Gradca, ki sta jim pripadala urada Zgornje in Spodnje Prepolje ali pa dominikanke iz Studenic, ki so imele patronatne pravice. Cesar Jožef II je dal cerkev za nekaj časa zapreti. Podružnica je bila prenovljena leta 1848. Leta 1998 se je pri podružnici cerkve Sv. Uršule pokazala potreba po obnovitvi ostrešja in zvonika ter po temeljitem pregledu, tudi nujna obnova zvonika, ki se je že nagibal.

Tako so se začela obnovitvena dela septembra tega leta, zamenjalo se je ostrešje, les so darovali vaščani iz Prepolj. 21. julija 2002 je bil za vaščane Prepolj in za celo župnijo dan veselja, saj so zaključili obnovo baročne cerkvice Sv. Uršule. Danes to ni več cerkvica ampak cerkev, saj še posebej nov, 28metrov visok zvonik daje cerkvi povsem drugačen videz. Pot nadaljujemo z vožnjo z avtobusom skozi Trniče, vse do cerkve svete Marjete na Dravskem polju.

3.10 Cerkev Sv. Marjete na Dravskem polju

Cerkev sv. Marjete na Dravskem polju je bula prvotno podružnica slivniške župnije. Omenja se v vizitavijskih zapisih iz let 1544/45. Stavba je iz leta 1665. Cerkev so verjetno postavili vaščani s svojimi sredstvi, kar dovolj jasno izpričuje njena preprostost in skromnost. Glavni oltar in prižnica so iz 17. stoletja, oprema je baročna, glavni oltar pa rezbarija iz začetka 18. stoletja.

Leta 1751 je Sv. Marjeta postala slivniška kuracija, h kateri so spadale vasi Marjeta, Trniče in Prepolje, leta 1787 je bila ukinjena ter včlanjena v vikariat Št. Janž. Cerkvico so zaprli, skromno župnišče pa izročili šolskim namenom. Po ukinitvi so vaščani večkrat prosili na različnih mestih, da bi se cerkev znova odprla in bi tako postali v verskem pogledu samostojna enota. Vse prošnje so bile zavrnjene.

Leta 1994 je glavni oltar restavriral škofijska restavratorska delavnica pod vodstvom gospoda Polnerja. Namestili so nova vhodna hrastova vrata, ki jih je naredil Štefan Gerečnik iz Trnič, ter preplesali zunanost ter notranost cerkve. Z avtobusom se peljemo skozi gozdno pot, preko kanala reke Drave, v Loko, skozi Rošnjo, nazaj v Starše do kmetije Selinšek.

3.11 Kmetija Selinšek

28-letni Davorin Selinšek iz Starš je eden tistih mladih, ki so se odločili ostati doma, na družinski kmetiji. Na vprašanje, zakaj se je tako odločil, pove da, je odločitev, da bo ostal doma na kmetiji bila samoumevna... Rastel je na kmetiji, z naravo, živalmi. Nikoli si ni predstavljal, da bi šel v službo in če delaš to, kar te najbolj veseli, si najbolj srečen človek na svetu.

Njihova kmetija je usmerjana v prirejo mleka in poljedelstvo. Prireja mleka ima dolgoletno tradicijo, z njo so se ukvarjali že stari starši. Ideja, da bi se lotil predelave mleka je pri Davorinu začela zoreti nekaj let nazaj v želji, da bi lokalnemu prebivalstvu ponudili nekaj več kot samo mleko. Začeli so z domačimi jogurti, sirom, skuto, v nadaljevanju so temu dodali še sir za žar, skutne namaze z različnimi okusi, v zadnjem času pa izdelujejo še poltrde sire iz surovega mleka. Vse to z namenom, da bodo ljudje dobili kakovostne izdelke, ki ne prepotujejo tisoče kilometrov daleč.

Vse se začne iz nič, poudarja Davorin in dodaja, da so se držali načela, da iz malega zraste veliko. Ponudbo širijo počasi in že snujejo načrte o širitvi prostorov, tudi zaradi poenostavitve dela.

Njihovo vodilo je kakovost, zavedajo se, da kupci prav to tudi iščejo. In kje mlad kmet pridobiva nova znanja o sirarstvu in mlekarstvu? Pravi, da je kar nekaj možnosti za to. Prvi koraki so bili opravljeni na Kmetijsko gozdarskem zavodu na Ptuju, nekaj znanja je pridobil v Biotehniškem centru Naklo, tisti prvi začetek pa je bil, ko se je sam prostovoljno odpravil na sirarsko kmetijo v sosednjo Avstrijo, kjer je pridobil osnovne smernice.

Tako lani kot letos so Selinškovi za navadni jogurt že prejeli veliko zlato medaljo na sejmu Agra. Letos so temu priznanju dodali še zlato medaljo za domačo skuto. Zadnjih nekaj let sodelujejo na državni razstavi Dobrote slovenskih kmetij na Ptuju, kjer tudi žanjejo lepe rezultate.

Davorin je glede prihodnosti optimist in prisega na stik z zemljo in ohranjanje narave. Prepričan je, da brez podpore družine ne bi uspel. Sploh pa ne brez složnosti v družini. »Brez njih te zgodbe ne bi bilo« pojasni Davorin.

Pred vkrcanjem v avtobus je čas za vprašanja, na katera odgovarjam. Pot končamo pri gostilni Beno, kjer nas čaka kosilo ob druženju. Po kosilu se obiskovalcem lepo zahvalim in se od njih poslovim.

4 Cena

Število oseb:	Cena ogleda na osebo znaša:
30	25€
25	30€

*Cena vsebuje vodenje, avtobusni prevoz, ogled razstave starih traktorjev ter kosilo v Gostilni Beno.

*Za otroke do 12 let je ogled brezplačen.

5 Dodatna ponudba

Dodatne ponudbe in dejavnosti, ki si jih lahko ogledate, ko obiščete Občino Starše:

- Čebelarstvo Lovrec v Zlatoličju, predstavitev in prodaja medu,
- Kmetija Šolar v Marjeti na Dravskem Polju; peka kruha, gibanic, predstavitev in prodaja,
- Oljarna Štumperger v Rošnji; predstavitev in prodaja bučnega olja.

Obiskovalce vabim, da nas obiščejo v času kulturnih turističnih prireditev:

- Špraglijada, v Rošnji, v mesecu maju. Prireditev že tradicionalno obišče okrog 500 obiskovalcev, ponudba in poskušina različne hrane s šparglji.
- Bučijada v Rošnji,
- Pozdrav jeseni,
- Martinovanje,
- Ženski tek v Prepoljah.

6 Viri

- Občina Starše, *Starše skozi čas*, 2010, Kočevski tisk
- Občinsko glasilo: spleti vir,
[file:///C:/Users/Anja/Downloads/Stare_glasilo_maj2018_www-%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/Anja/Downloads/Stare_glasilo_maj2018_www-%20(2).pdf),
13.4.2021.
- Spletna stran občine Starše: spletni vir, <http://starse.si/index.php/sl/>, 13.4.2021.
- Spletna stran Osnovne šole Starše: spletni vir, <https://www.os-starse.si/>, 13.4.2021.

PRILOGE

Grb Občine Starše

Cerkev Sv. Janeza Krstnika

Osnovna šola Starše

He Zlatoličje

Cerkev Sv. Uršule

Cerkev Sv. Marjete na Dr. polju

